

Landelijke mer-dag 2026

*De effectiviteit van het doorschuiven van
m.e.r.-plichten bij global omgevingsplannen*

mr. Noah Knol – 8 oktober 2026

Onderwerp en achtergrond

- Doelen Omgevingswet:
 - Uitnodigingsplanologie
 - Globale, flexibele plannen
 - Vermindering onderzoekslasten
- Maar: maximale planologische mogelijkheden-jurisprudentie
- Oplossing wetgever: doorschuiven onderzoekslasten
- Effectief?
- MER:
 - plan- en project-mer
 - Europeesrechtelijke dimensie

Hoofdvraag

“(In hoeverre) kan het doorschuiven van onderzoeksplichten voor mer, naar een later moment in de besluitvorming, het opstellen van globale omgevingsplannen bevorderen?”

- Twee manieren voor doorschuiven onderzocht:
 - OPA's;
 - delegatiebesluiten

OPA's

- Artikel 11.8 lid 3 Omgevingsbesluit:

“Als voor een project een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit wordt aangevraagd, wordt die omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit aangemerkt als het besluit, bedoeld in artikel 16.43, eerste lid, van de wet, in plaats van het besluit tot vaststelling van een omgevingsplan, bedoeld in bijlage V, kolom 4.”

- Idee: onderzoekslasten project-mer zo dicht mogelijk bij project, dus zo min mogelijk ‘loos’ onderzoek
- Mooi! Maar... mooi?
- Plan-mer-plicht voor omgevingsplan
- Nog afwegingsruimte bij OPA?
- Wijzigingsbesluit Omgevingswet 2027: schrapping OPA uit 11.8 lid 3 Ob

Delegatiebesluiten

- Artikel 2.8 Omgevingswet
- Delegeren van het vaststellen van delen van het omgevingsplan aan het college van B&W
- A-G Nijmeijer en Afdeling: objectieve afbakening vereist
 - ABRvS 14 april 2022, ECLI:NL:RVS:2022:1109 (conclusie)
 - ABRvS 17 augustus 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2394 (uitspraak)
- Conclusie: nuttig voor uitnodigingsplanologie
- Voor vandaag relevanter: plan-mer-plicht delegatiebesluit?

Conclusie

- Het doorschuiven van onderzoekslasten naar een later moment lijkt mij in het algemeen best effectief
- Maar, specifiek MER:
 - complicatie plan-mer-plicht
 - Problematiek OPA: doorwerking onderzoek in besluit
- Dus: doorschuiven onderzoekslasten doet precies wat het belooft. Zoektocht duurt voort

Dankuwel!